

پیش‌بینی تمایل به روابط فرا‌زنashویی در پرستاران: نقش تمایزی‌افتگی خود، سرمایه روان‌شناختی و نیازهای گلاسر

نگین کیهونی^۱، محرم فتح‌الهی^{۲*}

تاریخ دریافت ۱۴۰۲/۱۰/۰۵ تاریخ پذیرش ۱۴۰۳/۰۹/۰۷

چکیده

پیش‌زمینه و هدف: از جمله عواملی که در فروپاشی نظام خانواده نقش دارند، می‌توان به اهمیت روابط فرا‌زنashویی اشاره کرد. هدف از پژوهش حاضر، پیش‌بینی تمایل به روابط فرا‌زنashویی بر اساس تمایزی‌افتگی خود، ابعاد سرمایه روان‌شناختی و نیازهای اساسی گلاسر در پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه است.

مواد و روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه کمی با رویکرد توصیفی از نوع همبستگی هست. جامعه آماری پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه بود که از این جامعه تعداد ۳۴۹ نفر به شیوه نمونه‌گیری خوشای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها شامل پرسشنامه تمایل به روابط فرا‌زنashویی واتلی، پرسشنامه تمایزی‌افتگی خود دریک، پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی لوتائز و پرسشنامه نیازهای اساسی گلاسر بود. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی و با کمک نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روابط بین متغیرها با آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون موردن ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بین تمایزی‌افتگی خود، ابعاد سرمایه‌های روان‌شناختی، نیازهای اساسی گلاسر با تمایل به روابط فرا‌زنashویی رابطه منفی معنادار وجود دارد ($P < 0.05$). همچنین تمایل به روابط فرا‌زنashویی از روی تمایزی‌افتگی خود، ابعاد سرمایه روان‌شناختی، و نیازهای اساسی گلاسر پیش‌بینی شد. تمایزی‌افتگی خود با ضریب بتای $.۳۱$ بیشترین تأثیر را در تمایل به روابط فرا‌زنashویی دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این مطالعه، توصیه می‌شود برنامه‌های مداخله‌ای و برگزاری دوره‌های آموزش خانواده و روان‌درمانی توسط دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی اجرا شود. همچنین کارگاه‌های مختلف بررسی نیازهای زوجین بر اساس نیازهای اساسی گلاسر ایجاد شود.

کلیدواژه‌ها: ابعاد سرمایه روان‌شناختی، تمایل به روابط فرا‌زنashویی، نیازهای اساسی گلاسر، تمایزی‌افتگی خود

مجله پرستاری و مامایی، دوره بیست و دوم، شماره هشتم، پی‌درپی **۱۸۱**، آبان **۱۴۰۳**، ص **۶۴۳-۶۳۴**

آدرس مکاتبه: ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، تلفن: **۰۹۱۴۷۱۱۰۳۸۴**

Email: neginkeyhooni@gmail.com

مقدمه

روابط فرا‌زنashویی یک مشکل اجتماعی پنهان در جامعه‌ی ایران است که پیامد آن باعث انواع آسیب‌ها به نهاد خانواده، تربیت و پرورش فرزندان، سلامت روان و امنیت جامعه می‌شود. روابط فرا‌زنashویی توسط کارشناسان آسیب‌شناسی، روانشناسی، جامعه‌شناسی، مشاوران و حتی خود خانواده‌ها به عنوان یک مشکل اجتماعی رو به رشد یاد می‌شود (۲) عوامل آن بر حسب شرایط فردی، اجتماعی و بین فردی گوناگون است (۳).

زن و شوهر در یک خانواده سالم، به اصول خانواده متعهد هستند و روابط آن‌ها بر مساوات و ارزش‌های انسانی مبنی است. از

یکی از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی خانواده است که توسط عالمان دینی، کارشناسان آموزش و پرورش، روانشناسان به لحاظ اهمیت و کارکردهای گوناگون مورد توجه قرار گرفته است. سازه‌هایی که باعث استواری و تحکیم این نهاد اجتماعی می‌شود دارای اهمیت زیادی می‌باشند که باید این سازه‌ها را بررسی کرد که می‌تواند قدیمی مهمن در پیشرفت سطح فرهنگ جامعه باشد. یکی از سازه‌های متفاوتی که بر تحکیم و استقامت خانواده اثر می‌گذارد، روابط سالم مبتنی بر سازگاری و تفاهم بین زن و شوهر است (۱).

^۱ گروه روان‌شناسی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

^۲ گروه روان‌شناسی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران (نویسنده مسئول)

رضایت بالا بین زوجین، سرمایه روان‌شناختی می‌تواند بهترین پشتیبان باشد (۱۲). از مفاهیم برگرفته شده از مکتب روانشناسی مثبت نگر مفهوم سرمایه روان‌شناختی است که با ویژگی‌هایی از جمله باور فرد به استعدادهای خود برای کسب موفقیت، داشتن تلاش بسیار در دنبال کردن اهداف، ایجاد باورهای مثبت درباره خود و تاب آوردن در برابر مشکلات شامل می‌شود (۱۳). سرمایه روان‌شناختی، عاملی ترکیبی و بهم‌پیوسته (متصل) است و چهار مؤلفه‌ی امید، خوش‌بینی، خودکارآمدی و تاب آوری را شامل می‌شود. این مؤلفه‌ها باعث می‌شوند زندگی فرد در یک فرآیند تعاملی و دوسویه معنادار شود، پشتکار فرد را برای تغییر وضعیت‌های استرس‌زا ادامه می‌دهد و او را برای ورود به مشکلات زندگی آماده می‌کند و طاقت و سرسختی او را در دنبال کردن اهداف ضمانت می‌کند (۱۴).

در این میان، امید یک حالت انگیزشی مثبت با اهداف روشن برای زندگی است. به امید اینکه از یکسو موجب حرکت بهسوی اهداف و از سوی دیگر تلاش برای پیدا کردن راههای مناسب برای دستیابی به اهداف وجود داشته باشد. ایضاً، خودکارآمدی، داوری فرد در مورد توانایی‌های خود برای انجام دادن یک عمل بیان می‌شود. از طرفی، خوش‌بینی، انتظارات مثبت داشتن از نتایج و پیامدها است و عوامل ثابت، کلی و درونی از پیامدهای خوش‌بینی محسوب می‌شوند. تاب آوری همچنین یک تحمل مثبت در پاسخ به وضعیت نامطلوب است. تاب آوری درواقع، فقط مقاومت بی کنش در برابر آسیب‌ها یا موقعیت‌های تهدیدکننده نیست. بلکه فردی با تاب آوری بالا، مشارکت‌کننده سخت‌کوش و سازنده محیط اطراف خود است (۱۵، ۱۶).

همچنین به نظر می‌رسد میزان تطابق نیازهای و درخواست‌های زوجین باهم با تمایل به روابط فرا‌زنashویی مرتبط باشد. گلاسر^۱ (۱۷) ناسازگاری زنانشی را این‌گونه تعریف می‌کند که به دنبال ناهماهنگی زوجین در نوع خواسته‌ها (نیازهای) و روش ارضای آن‌ها، خودمحور بودن، تمایز در خواسته‌ها و رفتار خودخواهانه نسبت به روابط زنانشی است که عشق را از نظر همدلی مورد هدف قرار می‌دهد. زوجین با کنار هم قرار گرفتن به صورت متقابل و بهترین نحو نیازهای یکدیگر را رفع می‌کنند (۱۸). طبق نظر گلاسر، نیاز به بقا در میان همه موجودات زنده مرسوم است و در مجموع اشاره به رغبت یک موجود زنده برای بقا و داشتن پایگاه امن در این جهان دارد. همچنین نیاز به قدرت تمایل برای کنترل افراد یا اشیا است. مفهوم نیاز به آزادی خواست انسان برای انتخاب و عمل را شامل می‌شود. نیاز به تفریح به احساسی است که در انجام فعالیت‌ها و

علت‌های اصلی از هم‌پاشیدگی ازدواج‌ها، خیانت است که در شکل روابط فرا‌زنashویی اتفاق می‌افتد (۴). روابط فرا‌زنashویی اساسی‌ترین مؤلفه رابطه زنانشی است که اعتماد است را تضعیف می‌کند. روابط فرا‌زنashویی انواع رابطه‌ی پنهانی جنسی، عاطفی یا شناختی فراتر از چارچوب روابط زنانشی است. در اکثر ازدواج‌ها خطر خیانت وجود دارد و وجود خیانت در ازدواج همواره آسیبهای روحی شدیدی به طرفین وارد می‌کند (۵). روابط فرا‌زنashویی باعث سردرگمی زیادی برای زوج‌ها می‌شود. وقتی روابط خارج از ازدواج در خانواده‌ها اتفاق می‌افتد، همسری که خیانت می‌کند بیشتر از همه آسیب می‌بیند و این باعث اختلال در سلامت روان و از بین رفتن تعادل عاطفی و رفتاری او می‌شود. افراد متأهل یا کسانی که با شریک زندگی خود زندگی می‌کنند، از شریک زندگی خود انتظار دارند که وفادار باشد (۶). روابط فرا‌زنashویی یک مشکل اجتماعی است که زندگی افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. خیانت زنانشی تنها دلیل قطع رابطه زنانشی نیست اما اغلب منجر به از هم‌گسیختگی و آسیب روابط بین والدین و فرزندان می‌شود (۷).

به نظر می‌رسد یکی از این عوامل مختلفی که بر نگرش به روابط فرا‌زنashویی در زوجین تأثیرگذار است، تمایزیافتگی خود است. تمایزیافتگی خود در جستجوی این مسئله است که افراد تا چه اندازه می‌توانند جداسازی فرآیندهای فکری خود را از فرآیندهای پیچیده هیجانی و احساسی که در حال تجربه هستند را ایجاد دهند (۸). تمایز بخشی جدایی‌ناپذیر از توانایی فرد برای ایجاد صمیمیت است و بزرگسالانی که سطح مناسبی از تمایز خود را ندارند نمی‌توانند به سطح مناسبی از صمیمیت در روابط خود دست یابند (۹). زوج‌هایی که از خود تمایزیافتگی بالایی برخوردارند، وقتی احساسات منفی شدیدی را تجربه می‌کنند، این احساسات و عواطف آن‌ها را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد و واکنش‌هایشان به صورت کنترل شده است. این افراد دارای باورها و عواطف خاصی هستند و خودشان را به موجب اینکه دیگران آن‌ها را چگونه می‌خواهند تغییر نمی‌دهند (۱۰)، در وضعیت‌های بسیار عاطفی، در اغلب افراد تمایزیافتگه کنترل خود را از دست نمی‌دهند. خود تمایزیافتگی، به بررسی بنیادهای پذیرش متقابل و همدلی در ازدواج مشغول است. زوج‌بنی که سطح تمایزیافتگی پایینی دارند، موقع ازدواج توقع دارند ظرفیتی اندک برای همدلی و همکاری داشته باشند (۱۱).

پنداشته می‌شود یکی از سازه‌های مهم دیگری که می‌تواند با روابط فرا‌زنashویی و تمایل به آن در ارتباط باشد سرمایه روان‌شناختی است. در پدید آوردن یک رابطه سازگارانه و دارای

¹ Glasser

مورگان تعداد ۳۴۹ نفر از پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه در سال ۱۴۰۲ انتخاب شدند. سپس با روش نمونه‌گیری خوش‌های چندمرحله‌ای، ابتدا بیمارستان‌های شهرستان ارومیه به عنوان خوش در نظر گرفته شده و هشت بیمارستان به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. در هر بیمارستان از دو بخش دست به انتخاب نمونه زدیم و داده‌ها گردآوری شده است. معیارهای ورود به مطالعه شامل پرستاران شهرستان ارومیه، تمایل به شرکت در پژوهش و عدم داشتن اختلال روانی بود. داده‌های این مطالعه از طریق پرسشنامه‌ای بخش اول مربوط به اطلاعات دموگرافیک پرستاران درباره سن، جنسیت، تأهل، تحصیلات، سابقه خدمت بوده و بخش دوم آن پرسشنامه‌های تمایل به روابط فرا زناشویی، تمایزیافتگی خود، بعد از سرمایه روان‌شناختی، نیازهای اساسی گلاسر است، گردآوری شد.

پرسشنامه روابط فرا زناشویی^۵ توسط والی^۶ در سال ۲۰۰۶ طراحی و اعتبار یابی شده است، این پرسشنامه شامل ۱۲ گویه بسته پاسخ بر اساس طیف پنج درجاتی لیکرت از کاملاً مخالفان تا کاملاً موافق است، این پرسشنامه توسط سیدعلی تبار و همکاران^۷ (۲۰۰۶) اعتبار یابی شده است. برای محاسبه امتیاز کل پرسشنامه، نمره همه گویه‌های پرسشنامه با هم جمع خواهد شدند. حداقل و حداکثر امتیاز این پرسشنامه ۱۲ و ۸۴ است. هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسشنامه بیشتر باشد، نشان‌دهنده میزان بیشتر پذیرش خیانت و نگرش مثبت به خیانت است و بالعکس. یافته‌های پژوهش واتلی حاکی از اعتبار مطلوب این نگرش سنج است، بهطوری‌که آلفای کرونباخ حاصل از ضریب همسانی درونی ۰/۸۰ سنجیده شده است. برای تعیین پایایی این مقیاس از دو روش آلفای کرونباخ و ضریب بازآزمایی استفاده شد. ضریب آلفای کرونباخ مقیاس نگرش به روابط فرا زناشویی ۰/۷۱ براورد شده است. ضریب بازآزمایی حاصل از اجرای این آزمون نیز ۰/۷۷ سنجیده شده است (۲۷). جهت بررسی روای این آزمون در ایران، از روایی ملاکی از (نوع واگرا) استفاده شده است. به همین منظور، پرسشنامه جهت‌گیری مذهبی آلپورت^۸ به کار گرفته شد. روایی واگرا با جهت‌گیری مذهبی درونی، ۰/۰۹ و با جهت‌گیری مذهبی بیرونی ۰/۱۶ به دست آمد (۲۰).

پرسشنامه تمایزیافتگی خود (DSI_SH)^۹ توسط دریک^{۱۰} در سال ۲۰۱۱ ساخته شد. این مقیاس شامل ۲۰ سؤال است که چهار خرده مقیاس را شامل می‌شود این چهار خرده مقیاس عبارتند از: واکنش‌پذیری هیجانی، جایگاه من، برش هیجانی، و هم‌آمیختگی با دیگران. این پرسشنامه بر روی یک طیف لیکرت ۶ گزینه‌ای از "اصلًا شیوه خصوصیات من نیست" تا "کاملاً شبیه

تجربیات مسرت‌بخش و دلخواه در فرد ایجاد می‌شود. نیاز به عشق و تعلق پراهمیت‌ترین نیاز انسان است و چهار نیاز دیگر به نحوی در زیر سایه تحقق یافتن این نیاز امکان‌پذیر خواهد بود. زیرا متحققه شدن همه نیازهای اساسی تنها در بستر اجتماعی و در ارتباط با دیگران ممکن خواهد بود (۱۹، ۲۰).

وزیری (۲۱) به این یافته رسید که نیاز به عشق و تعلق خاطر و نیاز به تفریح پیش‌بینی کننده‌های معنادار رضایت زناشویی می‌باشد. زارعی و حسینقلی (۲۲) نشان دادند که تمایزیافتگی خود با تعهد زناشویی رابطه مثبت معنادار، احسان شرم با تعهد زناشویی رابطه منفی معنادار دارند. فخرزاد (۲۳) به این یافته رسید که رضایت از برآورده شدن نیازهای اساسی را رضایت و سازگاری زناشویی رابطه معنادار دارد. جینفریو، رایت و نوگوچی^{۱۱} (۲۴) نشان دادند که بین دلزدگی زناشویی با نگرش به روابط فرا زناشویی در زوجین رابطه مثبت و مستقیم و بین میزان تعهد و صمیمیت زناشویی در زوجین، با نگرش به روابط فرا زناشویی رابطه منفی و مستقیم وجود دارد. چن و چانگ^{۱۲} (۲۵) به این نتیجه رسیدند که اراضی نیازهای اساسی گلاسر باعث افزایش سطح کیفی زندگی زناشویی و درنتیجه افزایش رضایت از همسر می‌شود. گلاد^{۱۳} (۲۶) در پژوهشی رابطه منفی و قوی بین تمایزیافتگی بالا و روابط خارج از ازدواج را نشان داد. با بررسی‌های انجام شده؛ در ایران، هیچ تحقیقی میزان تمایل به رابطه فرا زناشویی را با تمایزیافتگی خود، بعد سرمایه روان‌شناختی و نیازهای اساسی گلاسر در پرستاران پیش‌بینی کند بررسی نکرده است. بنابراین، پژوهش حاضر باهدف پیش‌بینی تمایل به روابط فرا زناشویی بر اساس تمایزیافتگی خود، بعد سرمایه روان‌شناختی و نیازهای اساسی گلاسر در پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه انجام شد.

نتایج این تحقیق، می‌تواند کاربرد بسیاری برای مشاوران و خانواده درمانگران و زوج درمانگران داشته باشد. افزون بر این، مبنای تئوری و عملکردی مفیدی برای کاستن دشواری‌های زناشویی در سازمان‌های مختلف آموزشی و درمانی از قبیل مؤسسات مشاوره و زوج‌درمانی در واحدهای دانشگاهی، کلینیک‌ها و غیره برای استفاده مناسب است.

مواد و روش کار

در این مطالعه که یک مطالعه توصیفی-همبستگی است که با مشارکت کلیه پرستاران شاغل در بیمارستان‌های شهرستان ارومیه در سال ۱۴۰۲ انجام شد. با توجه به نوع مطالعه از جدول کریچی و

⁵ Whately

⁶ Extrinsic-intrinsic religious orientation

⁷ Differentiation of Self Inventory –Short Form

⁸ Drick

¹ Jeanfreau, Wright & Noguchi

² Chen & Jang

³ Glad

⁴ Attitudes toward Infidelity scale

لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود این نمره‌گذاری از بسیار کم: ۱ تا بسیار زیاد: ۵ است. نحوه‌ی نمره‌گذاری هریک از نیازها به این صورت است که مجموع نمرات آزمودنی در آیتم‌های مربوط به هر نیاز، محاسبه و به عدد ۵ تقسیم می‌گردد. هرچه نمره مربوط به یک نیاز، به عدد ۱ نزدیک‌تر باشد، نشانگر شدت پایین آن نیاز بوده و هرچه این نمره به عدد ۵ نزدیک‌تر باشد، نشانگر شدت بالا آن نیاز است. در پژوهش وزیری (۲۱)، پایابی این پرسشنامه برای جمعیت مردان، به شیوه آلفای کرونباخ، $.90$ و به شیوه دونیمه سازی، $.83$ محاسبه شد. همچنین پایابی این ابزار برای جمعیت زنان به شیوه آلفای کرونباخ، $.78$ و به شیوه دونیمه سازی، $.65$ محاسبه شد. روایی این ابزار نیز از طریق تحلیل عاملی تأییدی موردنرسی قرار گرفت که شاخص‌های مربوط به مدل نشانگر تأیید روایی این پرسشنامه داشته است.

داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ و با به کارگیری شاخص‌های توصیفی و از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی ساده، رگرسیون چند متغیره برای بررسی رابطه‌ها و پیشگوی استفاده شد.

یافته‌ها

نتایج به دست آمده حاصل از ویژگی‌های جمعیت شناختی نشان داد که $34/7$ درصد پرستاران موردمطالعه مرد و $65/3$ درصد پرستاران موردمطالعه زن می‌باشند. $22/1$ درصد پرستاران موردمطالعه بین 20 تا 25 سال دارند، $37/8$ درصد بین 26 تا 30 سال، $24/9$ درصد بین 31 تا 35 سال و $15/2$ درصد بالای 35 سال دارند. $54/4$ درصد دانشجویان موردمطالعه مجرد و $45/6$ درصد آن‌ها متاهل می‌باشند. $68/2$ درصد پرستاران موردمطالعه لیسانس و $31/8$ درصد پرستاران فوق لیسانس می‌باشند. $17/48$ درصد از پرستاران موردمطالعه از بیمارستان امام رضا، $20/91$ درصد از بیمارستان امام خمینی، $15/47$ درصد از بیمارستان مطهری، $11/74$ درصد از بیمارستان عارفیان، $8/59$ درصد از بیمارستان سیدالشهدا، $7/73$ درصد از بیمارستان آذربایجان، $12/32$ درصد از بیمارستان میلان، $5/26$ درصد از بیمارستان طالقانی است. $24/7$ درصد پرستاران موردمطالعه زیر 5 سال، $33/2$ درصد بین 6 تا 10 سال، $19/8$ درصد بین 11 تا 15 سال، $16/3$ درصد بین 16 تا 20 سال و 6 درصد بالای 20 سال سایه دارد.

جدول (۱) نشان می‌دهد که میانگین میزان تمایل به روابط فرا زناشویی در پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه برابر $50/97$ درصد با انحراف استاندارد $15/28$ است. به طوری که حداقل میزان

خصوصیات من است^۱ قرار دارد: در این پرسشنامه بالاترین نمره‌ای که فرد می‌تواند اخذ نماید 120 و پایین‌ترین نمره 20 است. نمره بالا در این پرسشنامه نشانگر تمایز خود بالاتر و نمره پایین نشان‌دهنده تمایز از خود پایین فرد است. وضعیت تمایز خود در هریک از خرده مقیاس‌های این آزمون نیز با محاسبه نمرات سوالات هریک از خرده مقیاس‌ها به دست خواهد آمد. در پژوهش پایابی این خرده مقیاس را از طریق روش آلفای کربنباخ بررسی شده است. دریک ضریب آلفای کربنباخ را برای خرده مقیاس واکنش‌پذیری هیجانی، $.88$ ، جایگاه من $.85$ ، برش هیجانی، $.79$ ، و هم آمیختگی با دیگران، $.70$ برآورد نمود. همچنین تحلیل عاملی تأییدی وجود چهار عامل ذکر شده را تأیید نمود (۲۸). در ایران فخاری و همکاران (۲۹) ضریب آلفای کربنباخ برای کل مقیاس $.78$ ، جایگاه من $.67$ ، واکنش‌پذیری هیجانی، $.48$ ، هم آمیختگی با دیگران، $.76$ ، و برش هیجانی، $.73$ به دست آوردن. همچنین تحلیل عاملی انجام شده توسط آن‌ها 4 عامل موجود در این پرسشنامه را تأیید نمود.

پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی^۲، توسط لوتابز^۳ (30) در سال 2007 طراحی شده است. این پرسشنامه دارای 24 سؤال و 4 مؤلفه امیدواری، تابآوری، خوشبینی و خودکارآمدی است و بر اساس طیف شش گزینه‌ای لیکرت (کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) است. سوالات 1 تا 6 مربوط به خرده مقیاس خودکارآمدی، سوالات 7 تا 12 مربوط به خرده مقیاس امید، 13 تا 18 خرده مقیاس تابآوری و 19 تا 24 مربوط به خرده مقیاس خوشبینی است برای به دست آوردن نمره این پرسشنامه ابتدا نمره هر خرده مقیاس بهصورت جداگانه به دست خواهد آمد و سپس جمع آن‌ها به عنوان نمره کلی سرمایه روان‌شناختی محسوب خواهد شد. حداقل امتیاز ممکن 20 و حداکثر 120 خواهد بود. نمره بین 24 تا 40 : میزان سرمایه روان‌شناختی در حد پایینی است. نمره بین 40 تا 80 : میزان سرمایه روان‌شناختی در حد متوسطی است. نمره بالاتر از 80 : میزان سرمایه روان‌شناختی در حد بالایی است. بهادری خسروشاهی و همکاران (۳۱) میزان پایابی پرسشنامه بر اساس آلفای کرونباخ را $.85$ به دست آورد.

پرسشنامه نیازهای اساسی ویلیام گلاسر^۴ است. در پرسشنامه نیازهای اساسی گلاسر شرکت‌کننده در پنج حوزه نیاز به بقا، عشق و تعلق خاطر، قدرت و خودشکوفایی، آزادی و تفریح خود را موردنیخش و ارزیابی قرار خواهد داد. این پرسشنامه از 25 آیتم تشکیل شده است، به طوری که هریک از نیازهای اساسی پنج گانه، پنج آیتم را به خود اختصاص می‌دهد. هریک از آیتم‌ها بهصورت

¹ Luthans Psychological Capital Questionnaires

² Luthans

۷۳/۲۲ با انحراف استاندارد ۲۹/۷۱ است. به طوری که حداقل میزان ابعاد سرمایه روان‌شناختی در پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه برابر ۶ و حداکثر آن ۱۴۴ است. میانگین میزان نیازهای اساسی گلاسر در پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه برابر ۵۹/۷۲ با انحراف استاندارد ۲۱/۳۵ است. به طوری که حداقل میزان نیازهای اساسی گلاسر در پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه برابر ۵ و حداکثر آن ۱۲۵ است.

تمایل به روابط فرا زناشویی پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه برابر ۱۲ و حداکثر آن ۸۴ است. میانگین میزان تمایزیافتگی خود در پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه برابر ۶۹/۸۲ درصد با انحراف استاندارد ۲۱/۷۴ است. به طوری که حداقل میزان تمایزیافتگی خود در پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه برابر ۲۰ و حداکثر آن ۱۲۰ است. میانگین میزان ابعاد سرمایه روان‌شناختی در پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه برابر

جدول (۱): شاخص‌های توصیفی متغیرهای پیش‌بین

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	واریانس	دامنه تغیرات	حداقل	حداکثر
روابط فرا زناشویی	۵۰/۹۷	۱۵/۲۸	۲۳۳/۳۴	۷۲	۱۲	۸۴
تمایزیافتگی خود	۶۹/۸۲	۲۱/۷۴	۴۷۲/۵۲	۱۰۰	۲۰	۱۲۰
ابعاد سرمایه روان‌شناختی	۷۲/۲۲	۲۹/۷۱	۸۸۲/۷۲	۱۳۸	۶	۱۴۴
نیازهای اساسی گلاسر	۷۲/۵۹	۲۱/۳۵	۴۵۵/۶۳	۱۲۰	۵	۱۲۵

جدول (۲) نشان می‌دهد که تمایل به روابط فرا زناشویی با متغیرهای تمایزیافتگی خود، ابعاد سرمایه روان‌شناختی و نیازهای اساسی گلاسر رابطه منفی و با سطح معنی‌داری $0/001$ و $0/002$ دارد.

برای بررسی رابطه تمایل به روابط فرا زناشویی با تمایزیافتگی خود، ابعاد سرمایه روان‌شناختی و نیازهای اساسی گلاسر از همبستگی پیرسون استفاده شد.

جدول (۲): ضریب همبستگی بین روابط فرا زناشویی و متغیرهای پیش‌بین

متغیر	روابط فرا زناشویی	همبستگی پیرسون	سطح معنی‌داری
تمایزیافتگی خود	-۰/۵۶	-	۰/۰۰۲
ابعاد سرمایه روان‌شناختی	-۰/۸۲	-	۰/۰۰۱
نیازهای اساسی گلاسر	-۰/۸۰	-	۰/۰۰۱

بنابراین بیشترین تأثیر را بر متغیر تمایل به روابط فرا زناشویی دارد. پس از آن متغیر نیازهای اساسی گلاسر بیشترین تأثیر را دارد و کمترین تأثیر مربوط به سرمایه‌های روان‌شناختی است.

نتایج حاصل از مطالعه در جدول (۳) نشان داد که در گام نخست با توجه به ضریب تعیین R^2 تمایزیافتگی خود 30% از تغییرات تمایل به روابط فرا زناشویی را پیش‌بینی می‌کند که معنادار است. بزرگ‌ترین ضریب بتا مربوط به تمایزیافتگی خود است.

جدول (۳): ضرایب تحلیل رگرسیون متغیر تمایل به روابط فرا زناشویی با متغیرهای پیش‌بین

P	T	استاندارد	ضرایب	استاندارد	ضرایب	ضرایب	ضرایب	مدل
R ²		استاندارد دشده	B	نشده	Std.Error	B		
۰/۰۰۱	۱۴/۲۷۳				۲/۴۷۹		۴۹/۶۶۰	مقدار ثابت
۰/۰۰۲	-۱/۴۴۰	-۰/۳۰	۰/۳۱	۰/۰۴۹	-۰/۰۴۹	-۰/۰۲۲		تمایزیافتگی خود

P	T	تعیین ضریب	R ²	استاندارد ضرایب		استاندارد ضرایب		مدل	
				استاندارد شده		نshedه			
				B	Std.Error	B	Std.Error		
.0002	-1/887	.043		.010	.4062	-.5055		سرمایه‌های روان‌شناختی	
.0001	-1/226	.049		.026	.3081	-.4018		نیازهای اساسی گلاسر	

سیستم احساسی خانواده هسته‌ای- تا زمانی که اجزایش به خوبی جدا نشوند ناپایدار خواهد ماند. میزان تمایزیافتگی نشان می‌دهد تا چه میزان فرد توان ایستادگی در برابر احساسات آنی را دارد (۳۵). طبق نظریه لوتنز (۱۳)، مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی با اعضا خود (امیدواری، خودکارآمدی، خوشبینی و تاب‌آوری) در تأکید بر تعهد و تلاش برای موفقیت و نشان دادن مقاومت برای رسیدن به اهداف همراه با مثبت نگری و انعطاف‌پذیری زمینه‌ساز مثبتی برای روابط زناشویی و رضایت زناشویی هستند. این متغیرها در یک روند ارتباطی زندگی فرد معنادار کرده، پشتکار فرد برای عوض کردن شرایط تنش‌زا را ادامه داده، او را برای انجام فعالیت‌ها حاضر کرده و ایستادگی و لجاجت فرد را در نیل به اهداف را پستیبانی می‌کند. از این‌روی می‌توان فهمید سرمایه روان‌شناختی تاثیر مستقیم بر شناختها، رفتارها و باورها دارد. حسینی و محبوب (۳۳). در پژوهش پیش‌بینی نگرش به خیانت بر اساس سرمایه روان‌شناختی و بهزیستی معنوی در زنان به این نتایج رسیدند که هرچقدر میزان سرمایه روان‌شناختی و بهزیستی معنوی از دیاد یابد، نگرش به خیانت زناشویی در زنان منفی می‌شود. طبق نظریه گلاسر، چنانچه فرد بر حسب نیازهای اساسی خود فقدانی حسن نکند از رابطه‌ی اجتماعی خود با دیگران و بهخصوص همسر خود بهاندازه کافی رضایت خواهد داشت و این امر سبب ازدیاد میزان رضایت از همسر خواهد شد. ارضاء نیازهای اساسی از قبیل سعی بر پیشرفت و ترقی و دستیابی به موفقیت، این حس را به فرد منتقل می‌کند که دارای هدف، و در حال رشد و پیشرفت است که این شاخص‌های سلامت روانی فرد را بیشتر می‌کند؛ به بیانی دیگر به هر میزانی فرد از نظر بقا، عشق و تعلق، قدرت، آزادی و تفريح کمتر احساس نیاز کند به شدت مطلوبی از بهداشت روانی، بهزیستی روانی و همچنین رضایت از زندگی زناشویی خواهد رسید؛ چون که انسان ذاتاً یک موجود بی نیاز نیست که عدم توجه به نیازهای فرد می‌تواند بر سایر بخش‌های زندگی فرد از قبیل بهداشت روانی، مسائل بهزیستی و رابطه‌ی اجتماعی بهخصوص رابطه‌ی زناشویی اثرات غیرقابل جبرانی وارد کند. زمانی که نیاز به عشق

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر باهدف پیش‌بینی تمایل به روابط فرا‌زنashویی بر اساس تمایزیافتگی خود، ابعاد سرمایه روان‌شناختی و نیازهای اساسی گلاسر در پرستاران بیمارستان‌های شهرستان ارومیه انجام گرفت. نتایج نشان داد که روابط فرا‌زنashویی با تمایزیافتگی خود، ابعاد سرمایه روان‌شناختی و نیازهای اساسی گلاسر رابطه منفی و معنادار دارد. این یافته‌ها تا حدی با نتایج پژوهش‌های حسینی، اصلایی و عبدالهی و امان‌اللهی، هفت لنگ و همکاران، چن و جانگ (۱)، مبلیان و دیاریان و یوسفی همسو است (۱۱، ۲۵، ۲۶، ۳۳، ۳۴). در تبیین این یافته می‌توان گفت یکی از عوامل اصلی که خانواده را به تزلزل می‌کشند روابط فرا‌زنashویی است. مجموعه‌ای پیچیده از شرایط و عوامل مختلف در زندگی زناشویی در یک فرایند منجر به روابط فرا‌زنashویی از سوی یکی از زوجین یا هردو می‌شود، که علت وقوع اکثر طلاق‌ها ذکر شده است. یکی از عواملی که بر روابط فرا‌زنashویی مؤثر است تمایزیافتگی خود است. تمایزیافتگی بین کارکرد عقلانی و عاطفی تعادل برقار می‌کند و شخصی که دارای تمایزیافتگی است در مواجهه با تنش‌ها و مشکلات زندگی توان مواجهه منطقی و خردانه را داشته و قادر است از مواجهه احساسی با مسائل دوری کند. افراد بدون تمایزیافتگی از لحاظ شناختی تعارضات روان‌شناختی را تجربه می‌نمایند. متغیر دیگر سرمایه روان‌شناختی است که افول آن باعث تشدید تعارضات زناشویی در زوجین می‌گردد. از جمله مؤلفه‌های ضروری برای ایجاد صمیمیت و ارتباط مؤثر و دوری از روابط فرا‌زنashویی، توجه به نیازها و رفع آن‌هast و انسان‌ها یاد می‌گیرند که چگونه نیازهای خود را بهصورت سالم و مسئولانه ارضاء کنند، آن وقت در موضع بهتری برای ایجاد روابط قوی قرار می‌گیرند. نظریه بون در تبیین یافته‌های این تحقیق است که شدت خودتمایزیافتگی قادر است مشخص کننده سطح کیفیت روابط زناشویی باشد. زوجین فردی را به عنوان همسر خود انتخاب می‌کنند که میزان جادشگی او شبیه میزان جادایی خودشان باشد. عاقبت خانواده هم به عنوان یک سیستم به عبارتی

¹ CHEN & JANG

دهد. همچنین باید گفت سرمایه روان‌شناختی موجب می‌شود زوچین در موقعیت‌های پرتنش زندگی از راهبردهای مثبت استفاده کنند و آشفتگی‌های روانی کمتری را تجربه می‌کنند. زوچین با درک و تأمین نیازهای همسر می‌توانند رابطه‌ای مستحکم و پایدار ایجاد کنند با اجرای این اصول در زندگی روزمره می‌توانند بهبود و تقویت رابطه‌ی زناشویی خود کمک کنند و از زندگی مشترک خود لذت بیشتری ببرند.

محدودیت این تحقیق شامل، کنترل نشدن مؤلفه‌هایی مانند موقعیت اجتماعی - اقتصادی و مذهبی به علت کاربرد بینه از زمان و هزینه بود که تعمیم‌یافته‌های پژوهش را با مشکل روپه رو می‌کند. افزون بر این استفاده محض از پرسشنامه‌های طراحی شده در کشورهای غربی به علت فقدان پرسشنامه‌هایی مرتبط با فرهنگ ایران بود ممکن است مفهوم بعضی از متغیرها در کشور ما با کشورهای غربی متفاوت باشد. اما مهم‌ترین محدودیت این تحقیق، با نگرش به پراهمیت بودن مبحث رابطه‌ی فرا زناشویی برای اشخاص، پیدا کردن گروه نمونه و جلب رضایت آن‌ها برای پاسخ دادن به پرسشنامه با دشواری انجام شد و نیازمند زمان بیشتری بود. از همین روی موقعیت کنونی رابطه زناشویی آن‌ها و مدت‌زمانی که از اتفاق افتادن رابطه خارج از ازدواج گذشته است در این پژوهش کنترل نشده است. پیشنهاد می‌شود پژوهش حاضر بر روی نمونه بزرگتر و از شهرها و مناطق مختلف ایران انجام گیرد تا بتوان تعمیم‌پذیری بهتری از نتایج پژوهش داشت. این پژوهش با ابزارهای اندازه‌گیری دیگر انجام شود البته لازم به ذکر است ابزار مورداستفاده حتماً پایا و روا باشد. در تحقیقات آتی از متغیرهای دیگری که می‌تواند بر تمایل به روابط فرا زناشویی تأثیرگذار باشد استفاده شود.

تشکر و قدردانی

این مطالعه برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد است. لذا از مسئولین دانشگاه آزاد واحد ارومیه و استادی گرامی دانشکده‌ی روانشناسی تقدیر و تشکر داریم. بدین‌وسیله از تمامی کسانی (علی‌الخصوص پرستاران) که در این پژوهش ما را یاری کردند، صمیمانه سپاسگزاریم.

حمایت مالی

این مطالعه با حمایت دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه انجام شده است.

تضاد منافع

نویسنده‌گان هیچ‌کدام تضاد منافع ندارند.

² Seligman's theory

و تعلق در فردی از دیاد باید، می‌تواند روابط سالم و مفیدی با همسر خود برقرار کند که این امر می‌تواند سبب رضایت از همسر شود و دیگر فرد به دنبال برقراری روابط فرا زناشویی نباشد. الگوی فیتزپاتریک^۱ (۳۶) در تبیین یافته‌های این تحقیق است که، در ارتباطات خانوادگی، تأکیدی بر همسانی تکرش، ارزشی و اعتقادی و اجتناب از تعارض در تعاملات می‌شود و اجزای خانواده ترغیب می‌شوند خود را با توجه به عضو بودنشان در خانواده تبیین کنند. عضوی از خانواده بودن آن‌ها را متعهد به خانواده می‌کند و از تصمیم‌گیری برای روابط فرا زناشویی بازمی‌دارد. اصلانی و همکاران (۱۱) همچنین نشان دادند که همسرانی که دارای سطح خود تمایزیافتگی بالای هستند در زندگی زناشویی اعطا‌پذیری بیشتری و به دنبال آن پایین‌دی زناشویی بیشتری دارند. طبق نظریه سلیگمن^۲ (۳۷)، سرمایه روان‌شناختی نقطه مثبت زندگی انسان‌هاست و بر فهم شخصی خود، دارا بودن هدف برای دستیابی به موفقیت و ایستادگی در برابر اختلافات مبتنی است. دارا بودن سرمایه روان‌شناختی اشخاص را توانند می‌کند تا در مقابل شرایط استرس‌زا بهخوبی ایستادگی کرده، کمتر درگیر مشکل شده، در مقابل اختلافات از مقاومت بیشتری داشته باشد، خود را بهتر بشناسد و کمتر تحت اثر اتفاقات در طول روز باشد. سرمایه روان‌شناختی عامل مهمی در پیش‌بینی روابط فرا زناشویی است چون هرچقدر انسان توان مقابله بالاتری داشته باشد کمتر متمایل به روابط خارج از خانواده می‌شود. هفت لنگ و همکاران (۳۴) پژوهش رابطه شدت نیازهای اساسی در نظریه گلاسر را رضایت از زوجیت، سلامت روان و بهزیستی روانی دانشجویان متأهل را عنوان کردند و در نتایج خود نشان دادند که بین میزان نیازهای اساسی در نظریه گلاسر با رضایت زوجین، سلامت روان و بهزیستی روانی دانشجویان متأهل همبستگی لازم وجود دارد. مبلیان و همکاران (۱۹) به این نتایج دست یافتند که ویژگی‌های شخصیتی که شامل توافق‌پذیری، تجربه و وجودن گرامی است و نیازهای اساسی گلاسر (عشق و تعلق خاطر) با کیفیت رابطه زناشویی رابطه مثبت و معنادار دارد و ویژگی‌های شخصیتی و نیازهای گلاسر (قدرت و تعریج) رابطه منفی و همبستگی لازم را دارند.

درمجموع می‌توان گفت تمایزیافتگی، ابعاد سرمایه‌های روان‌شناختی و نیازهای اساسی گلاسر در تمایل به روابط فرا زناشویی نقش پررنگی دارند. تمایزیافتگی در خانواده و تحت تأثیر تجارب اولیه دوران کودکی سکل می‌گیرد. افراد تمایزیافت نحوه ارتباط و رضایت منتفاوی را در زندگی مشترک خود می‌سازند که می‌تواند روابط بعدی بهخصوص روابط زناشویی را تحت تأثیر قرار

¹ Ritchie and Fitzpatrick model

IR.IAU.URMIA.REC.1402.058 در دانشگاه آزاد اسلامی

واحد ارومیه به تصویب رسیده است.

ملاحظات اخلاقی

این مطالعه با کد اخلاق با کد اخلاق به شماره

References:

1. Filizadeh T, Mirzakhani Nafchi Z, Falah Asadabadi F. Predicting the tendency to have extramarital relationships through the absence of marriage and intimacy in married women. *J Psychol New Ideas* 2023;15(19):0-.
2. Sear R. Evolutionary contributions to the study of human fertility. *Popul Stud* 2015;69(sup1):S39-S55. <https://doi.org/10.1080/00324728.2014.982905>
3. Sharafuddin H, Salehizadeh A. Areas of extramarital affairs in Iran; case study of Tehran. *Sociocult Knowl* 2018;13(27):117-38. Text in Persian.
4. Vera Cruz G. Would Mozambican women really "tolerate" their husbands' extramarital sexual relationships as socially recommended? *Sex Cult* 2018;22(4):1263-78. <https://doi.org/10.1007/s12119-018-9520-8>
5. Abadi HKK, Khodabakhsh M, Kiani F. Effectiveness of forgiveness-oriented group counseling based on Islamic perspective to restore the marriage relationship after marital infidelity. *Med Ethics J* 2017;10(38):29-36. <https://doi.org/10.21859/mej-103829>
6. Bahadri Jahormi S, Payan S, Dashbozorg Z. Prediction of desire for extramarital relationships among nurses based on moral intelligence and some underlying factors. *Med Ethics* 2016;41(11):58-67.
7. Tajbakhsh G. Analysis of the underlying factors of extramarital affairs. *Woman Dev Polit* 2021;19(4):595-614.
8. Chang JJ, Shin SH. Mediating effects of cognitive emotion regulation on influences of self-differentiation and family function in high school students' problem behavior. *J Korean Acad Psychiatr Ment Health Nurs* 2017;26(3):248-59. <https://doi.org/10.12934/jkpmhn.2017.26.3.248>
9. Lampis J, Cataudella S. Adult attachment and differentiation of self-constructs: A possible dialogue? *Contemp Fam Ther* 2019;41:227-35. <https://doi.org/10.1007/s10591-019-09489-7>
10. Bagheri F, Kimiae SA, Kareski H. The mediating role of trust and security in the relationship between differentiation and marital intimacy in non-clinical married women. *J Fundam Ment Health* 2021.
11. Aslani K, Abdollahi N, Amanelahi A. The relationship between attachment style with marital commitment: the mediation role of self-differentiation and feeling of guilt in married female students in city of Ahvaz 2017.
12. Sheikh Zeineddin H, Farrokhi N, Abbaspoor Azar Z. Mediating role of psychological capital in the relationship between personality features with marital adjustment in students. *Q Appl Psychol* 2018;12(3):439-62.
13. Luthans F, Youssef-Morgan CM. Psychological capital: an evidence-based positive approach. *Annu Rev Organ Psychol Organ Behav* 2017;4:339-66. <https://doi.org/10.1146/annurev-orgpsych-032516-113324>
14. Tomas J, Maslić Seršić D, De Witte H. Psychological climate predicting job insecurity through occupational self-efficacy. *Pers Rev* 2019;48(2):360-80. <https://doi.org/10.1108/PR-05-2017-0163>
15. Luthans KW, Luthans BC, Chaffin TD. Refining grit in academic performance: the mediational role of psychological capital. *J Manag Educ* 2019;43(1):35-61. <https://doi.org/10.1177/1052562918804282>
16. Fazel Hamedani N. The prediction of marital adjustment based on psychological capital (hope, optimism, resilience and self-efficacy). *Rooyesh-e-Ravanshenasi J* 2020;8(12):91-8.
17. Glasser W. Counseling with choice theory: the new reality therapy. Harper Collins; 2001.

18. Custer L. Marital satisfaction and quality. *Encycl Hum Relat* 2009;2:1030-4.
19. Moblian A, Dayarian M, Yousefi Z. Prediction of marital relationship quality based on personality factors, Glasser's basic needs and self-acceptance 2022. <https://doi.org/10.52547/apsy.2021.216020.0>
20. Alitabar SS, Pouravari M, Askarabad MH, Alipour ZM. The comparison of attitudes toward infidelity and religious orientation in Facebook social network users and non-users. *J Fam Res* 2015;11(3):297-308.
21. Vaziri M. The prediction of marital satisfaction based on basic needs in couples. *Rooyesh-e-Ravanshenasi J* 2015;4(3):87-96.
22. Zarei S, Hosseingholi F. The prediction of marital commitment based on self-conscious affects (shame and guilt) and self-differentiation among married university students. *Fam Couns Psychother* 2014;4(1):113-35.
23. Farrokhzad T. A comparative study and relationship between three types of age difference between couples in Glaser's five basic needs and marital compatibility. Faculty of Psychology and Educational Sciences, Tehran, Al-Zahra University. 1978.
24. Jeanfreau MM, Wright L, Noguchi K. Marital satisfaction and sexting behavior among individuals in relationships. *Fam J* 2019;27(1):17-21. <https://doi.org/10.1177/1066480718819868>
25. Chen KC, Jang SJ. Motivation in online learning: testing a model of self-determination theory. *Comput Hum Behav* 2010;26(4):741-52. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2010.01.011>
26. Glad GE. The effect of self-differentiation on marital conflict. *Am J Pastoral Couns*. 1999;2(4):65-76. https://doi.org/10.1300/J062v02n04_05
27. Whately F, Michael A Winkelmann, marriage relationships in Tudor political drama. Taylor & Francis; 2006. <https://doi.org/10.1558/refm.v11.230>
28. Drake JR. Differentiation of self-inventory-short form: creation and initial evidence of construct validity. University of Missouri--Kansas City; 2011.
29. Fakhari N, Latifian M, Etemd J. A study of psychometric properties of the executive skills scale for pre-school children (parent form). *Q Educ Meas* 2014;4(15):35-58.
30. Luthans F, Youssef CM, Avolio BJ. Psychological capital: investing and developing positive organizational behavior. *Posit Organ Behav* 2007;1(2):9-24. <https://doi.org/10.4135/9781446212752.n2>
31. Bahadori Khosroshah J, Hashemi Nosratabad T, Babapour Kheirodin J. The relationship of psychological capital with social capital among students. *J Res Health* 2012;2(1):63-71.
32. Glasser W. Choice theory: a new psychology of personal freedom. HarperPerennial; 1999.
33. Hosseini SM. Predicting attitudes toward infidelity based on psychological capital and spiritual well-being in women. *Res Womens* 2022;8(3):61.
34. Haftlang F, Ebrahimi ME, Zamani N, Sahebi A. The relationship between the severity of essential needs in Glaser's theory with satisfaction of couple, mental health and psychological well-being of married students of Islamic Azad University, Hamedan Branch. *Women Fam Cult Educ* 2019;14(47):23-38.
35. Bowen M. Family therapy in clinical practice. New York: Aronson; 1978.
36. Fitzpatrick MA. Family communication patterns theory: observations on its development and application. *J Fam Commun* 2004;4(3-4):167-79. <https://doi.org/10.1080/15267431.2004.9670129>
37. Seligman ME. Positive psychology: a personal history. *Annu Rev Clin Psychol* 2019;15:1-23. <https://doi.org/10.1146/annurev-clinpsy-050718-095653>

PREDICTING TENDENCY TOWARDS EXTRAMARITAL RELATIONSHIPS IN NURSES: THE ROLE OF SELF-DIFFERENTIATION, PSYCHOLOGICAL CAPITAL AND GLASER'S NEEDS

Negin Keyhooni¹, Moharram Fathollahi^{2*}

Received: 26 December, 2023; Accepted: 27 November, 2024

Abstract

Background & Aim: One of the factors contributing to the collapse of the family system is the extramarital relationships. This study aimed to predict the inclination to extramarital relationships based on self-differentiation, dimensions of psychological capital, and Glasser's basic needs among nurses of Urmia city hospitals.

Materials & Methods: The current study utilizes a quantitative, descriptive correlational approach. The statistical population consisted of nurses from hospitals in Urmia City, with 349 selected through multi-stage cluster sampling. Data collection tools included Whatley's Extramarital Relations Questionnaire, Drake's Self-Differentiation Questionnaire, Luthans' Psychological Capital Questionnaire, and Glaser's Basic Needs Questionnaire. After completing the questionnaires, the data were analyzed using descriptive and analytical statistics in SPSS software ver. 23. Relationships between variables were evaluated using Pearson correlation and regression tests.

Results: The results showed a significant negative relationship between self-differentiation, dimensions of psychological capital, Glasser's basic needs, and the desire for extramarital relationships ($P<0.05$). Also, the desire for marital relations is predicted by self-differentiation, dimensions of psychological capital, and Glaser's basic needs. Self-differentiation with a beta coefficient of 0.31 significantly impacts the desire for extramarital relationships.

Conclusion: Based on the results, it is recommended that universities and educational centers implement intervention programs, family education, and psychotherapy courses. Also, different workshops should be created to examine the needs of couples based on Glaser's basic needs.

Keywords: Dimensions of Psychological Capital, Extramarital Relationships, Glaser's Basic Needs, Self-Differentiation

Address: Department of psychology, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran

Tel: +989147110384

Email: neginkeyhooni@gmail.com

This is an open-access article distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution-noncommercial 4.0 International License](#) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, as long as the original work is properly cited.

¹ Department of Psychology, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran

² Department of Psychology, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran (Corresponding Author)